
EKONOMİK GELİŞMELER

DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI

MAYIS 2001

İÇİNDEKİLER

I. GSMH, Sanayi Üretimi ve Talep Unsurlarındaki Gelişmeler	1
1. GSMH ve Sektörel Büyüme Hızları	1
2. Talep Unsurlarındaki Gelişmeler	1
3. Üretim ve Talebe İlişkin Son Gelişmeler	1
II. Ödemeler Dengesi	3
III. Konsolide Bütçe	6
IV. Parasal Büyüklükler ve Mali Piyasalardaki Gelişmeler	9
V. Fiyat Gelişmeleri	11
KRONOLOJİK EKONOMİK GELİŞMELER	12
EKLER	

Başlıca Ekonomik Göstergeler: <http://ekutup.dpt.gov.tr/eg/2001/0501.xls>

Temel Ekonomik Göstergeler: <http://ekutup.dpt.gov.tr/eg/2001/0502.xls>

I. GSMH, Sanayi Üretimi ve Talep Unsurlarındaki Gelişmeler:

1. GSMH ve Sektörel Büyüme Hızları

2000 yılında hizmetler sektörü katma değeri yüzde 8,7, sanayi sektörü katma değeri yüzde 5,6 tarım sektörü katma değeri yüzde 4,1 oranında artmış ve böylece 2000 yılı GSMH büyümesi yüzde 6,1 olarak gerçekleşmiştir.

Sektörel Büyüme Hızları (Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişme)

	Yıllık			2000			
	1998	1999	2000	I.	II.	III.	IV.
Tarım	8,4	-5,0	4,1	1,8	2,3	1,9	12,2
Sanayi	2,0	-5,0	5,6	2,8	4,0	9,8	5,5
İmalat	1,2	-5,7	5,9	2,5	3,8	10,9	6,1
Hizmet.	2,4	-4,5	8,7	7,4	8,3	9,7	8,9
İnşaat	0,7	-12,5	5,8	-1,3	4,3	11,1	6,7
Ticaret	1,4	-6,3	11,6	10,1	11,0	13,0	11,6
Ulaştırma	4,9	-2,4	5,1	5,1	5,1	4,2	6,1
İthalat Vergisi	-1,0	-5,7	27,3	32,9	28,3	26,4	22,5
GSYİH	3,1	-4,7	7,2	5,6	6,4	7,8	8,3
NDAFG.	42,2	-56,2	-74,6	-51,9	-107,1	-47,9	-188,0
GSMH	3,9	-6,1	6,1	4,2	4,9	7,2	7,6

2. Talep Unsurlarındaki Gelişmeler

2000 yılında büyüme iç talep artışından kaynaklanmıştır. Nitekim, 1999 yılında yüzde 3,7 oranında gerileyen toplam yurtiçi talep, 2000 yılında yüzde 9,6 oranında artış göstermiştir. Bu gelişmede; 2000 yılı başında faiz oranlarının hızla düşerek yüzde 35-40 aralığında seyretmesi, döviz kurlarının günlük değerlerinin önceden açıklanmasıyla belirsizliğin azalması, 1999 yılında yüksek reel faizler nedeniyle ertelenen tüketimin 2000 yılında realize olması belirleyici olmuştur.

Talep Unsurlarında Gelişmeler

(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değ.)

	Yıllık			2000			
	1998	1999	2000	I.	II.	III.	IV.
Toplam Tüketim	1,3	-1,7	6,5	3,9	5,5	9,8	5,8
Özel Tüketim	0,6	-2,6	6,4	4,3	4,7	9,9	5,8
Kamu Tüketimi	7,8	6,5	7,1	-0,7	12,6	9,7	5,7
Sabit Sermaye Yat.	-3,9	-15,7	16,5	9,2	17,4	20,2	17,3
Kamu	13,9	-8,7	19,7	10,8	21,8	21,6	19,9
Özel	-8,3	-17,8	15,4	8,9	15,9	19,7	15,9
Stok Değişimi ⁽¹⁾	0,9	2,0	0,8	8,3	-0,6	-3,9	1,6
Toplam Yurtiçi Talep	0,6	-3,7	9,6	13,3	7,6	8,0	10,3
Net Mal ve Hizm. İhr. ⁽¹⁾	2,6	-0,9	-2,9	-8,3	-2,2	-0,2	-2,4
Mal ve Hizmet İhracatı	12,0	-7,0	19,3	12,1	25,9	24,8	13,8
Mal ve Hizmet İthalatı	2,3	-3,7	25,4	34,8	25,2	23,4	19,5
GSYİH (Harcama)	3,2	-4,7	7,1	5,4	6,2	8,0	8,3

(1) GSYİH Büyümesine Katkı

3. Üretim ve Talebe İlişkin Son Gelişmeler

Aylık Sanayi Üretimi ve Kapasite Kullanım Oranları

2000 yılının Kasım ayında mali piyasalarda başlayan kriz ekonomide belirsizliğe neden olmuş, faiz oranları hızla yükselmiştir. 2001 yılının ilk aylarında faiz oranları yüksek seviyesini korurken ekonomide belirsizlik ortamı da sürmüştür. Ekonomik risklerin artması sonucunda 2001 yılı Şubat ayı sonunda kur politikası değiştirilmiş ve döviz kurları dalgalanmaya bırakılmıştır. Bu belirsizlik ortamı 2000 yılı Kasım ayından itibaren üretim, yatırım ve tüketim kararlarını olumsuz etkilemiş ve ekonomik aktivitede belirgin bir yavaşlamaya neden olmuştur. Nitekim, 2000 yılı Ekim ve Kasım aylarında, bir önceki yılın aynı aylarına göre sırasıyla yüzde 14,5 ve 12,7 oranında artan aylık imalat sanayi üretim endeksi Aralık ayında yüzde 4,3 oranında daralmış, Ocak ayında yüzde 7,6 oranında artmış, Şubat ve Mart aylarında sırasıyla

yüzde 5 ve yüzde 7,6 oranında gerilemiştir. Böylece Ocak-Mart döneminde sanayi üretimindeki daralma yüzde 2 olmuştur.

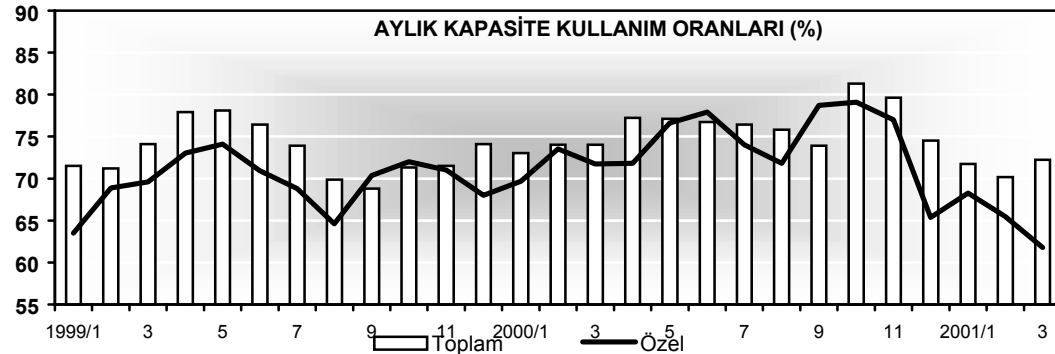
2001 yılı Mart ayında da Şubat ayında olduğu gibi en yüksek üretim düşüşleri taşıt araçları, makina-teçhizat, metal eşya, kimya ve tekstil sektörlerinde kaydedilirken petrol ürünleri sektörü üretiminde önemli bir artış olmuştur. Petrol ürünleri sektöründeki bu artış TÜPRAS İzmit Rafinerisi'nin deprem nedeniyle hasar görmesi sonucu 2000 yılı Eylül ayına kadar düşük kapasiteyle çalışmasıyla birlikte oluşan baz etkisinden kaynaklanmaktadır.

İmalat sanayi kapasite kullanım oranları da üretim endeksine benzer bir gelişme göstermiştir. 2000 yılı Ekim ayında yüzde 79,1 olan özel kesim imalat sanayi kapasite kullanım oranı 2001 yılı Mart ayında yüzde 61,8'e gerilemiştir.

Diğer taraftan Mart ayında imalat sanayi kamu kesimi kapasite kullanım oranı petrol ürünleri sektöründe görülen yüksek kapasite kullanımı nedeniyle artmıştır.

Aylık Sanayi Üretim Endeksi (Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişme)

	Yıllık			Ocak-Mart		2001		
	1998	1999	2000	2000	2001	Ocak	Şubat	Mart
Sanayi	0,9	-6,1	5,5	5,4	-2,0	7,4	-5,0	-7,6
Madencilik	9,9	-8,4	-4,4	-3,1	-1,3	18,1	-9,9	-9,3
İmalat	-0,3	-7,0	5,7	3,1	-1,9	7,4	-5,0	-7,3
Gıda-İçecek	-2,1	-4,8	6,0	-1,5	5,0	40,2	2,8	-4,7
Tekstil	-2,7	-8,9	7,8	13,8	-7,9	-1,0	-10,8	-11,2
Giyim	4,8	-5,1	18,6	23,3	-0,8	4,5	-8,2	2,0
Petrol Ürün.	4,1	-2,7	-9,4	-24,7	15,1	-3,4	10,6	39,6
Kimya	-3,6	-4,5	-1,5	3,1	-14,3	-2,4	-10,0	-28,3
Toprak Ürün.	4,0	-8,7	8,8	-8,1	11,5	42,0	6,3	-4,1
Ana Metal	-1,2	-5,8	6,1	13,4	0,5	9,8	1,6	-9,3
Makine-Tech.	-1,1	-6,5	11,2	16,7	-17,1	-6,3	-22,5	-19,8
Taşıt Araçları	-6,9	-27,3	51,1	52,1	-17,8	12,7	-17,8	-37,1
Enerji	7,6	5,0	7,3	11,5	-3,0	3,7	-3,6	-9,5

Özel imalat sanayiinde özellikle ana-metal, makine-teçhizat ve taşıt araçları sektörlerinde kapasite kullanım oranları önemli ölçüde düşmüştür.

Aylık Kapasite Kullanım Oranı (%)

	Yıllık			Ocak-Mart		2001		
	1998	1999	2000	2000	2001	1	2	3
İmalat Sanayi	79,0	73,2	76,1	73,7	71,4	71,7	70,2	72,2
Kamu	83,9	79,7	78,7	77,2	80,4	76,7	76,6	87,8
Petrol Ürünleri	83,0	81,0	78,4	74,9	78,9	72,3	73,7	90,6
Gıda	83,3	81,8	74,8	71,4	84,3	82,4	85,4	85,2
Kimya	88,8	88,0	87,3	94,4	89,9	92,9	88,4	88,3
Ana Metal	92,8	81,7	92,1	95,5	92,5	95,2	91,3	91,0
Özel	76,2	69,6	73,9	71,6	65,2	68,3	65,5	61,8
Gıda-İçecek	68,1	62,5	66,0	66,0	62,9	65,9	61,3	61,6
Tekstil	80,1	73,7	81,0	79,1	76,2	74,0	77,5	77,2
Giyim	86,5	83,1	86,9	89,2	86,6	87,6	86,3	85,8
Petrol Ürünleri	71,1	73,8	58,4	49,7	69,6	76,7	69,0	63,0
Kimya	81,6	75,6	78,2	76,8	76,1	79,2	76,3	72,8
Toprak Ürünleri	85,9	80,4	80,7	73,7	78,0	78,3	79,2	76,6
Ana Metal	83,6	75,5	77,9	74,1	62,9	68,0	66,8	53,9
Makine-Techizat	77,5	66,2	75,9	69,9	59,7	63,7	64,7	50,8
Taşıt Araçları	58,1	54,3	70,2	60,8	44,8	45,9	45,6	42,8

Mevsimsel Düzeltilmiş İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranları

		Toplam	Kamu	Özel
1999	1	74,3	86,6	65,3
	2	73,6	80,3	70,0
	3	74,3	82,1	70,1
	4	78,6	87,4	74,8
	5	75,4	84,4	71,1
	6	75,2	85,5	68,4
	7	73,0	81,3	68,8
	8	70,3	76,2	67,6
	9	68,6	65,2	68,1
	10	69,7	72,4	69,6
	11	70,7	72,9	69,9
	12	75,2	81,7	71,2
2000	1	76,0	80,3	71,7
	2	76,6	80,1	74,4
	3	74,2	77,9	72,2
	4	77,6	80,5	73,6
	5	74,3	75,7	73,3
	6	75,5	74,3	74,9
	7	75,4	76,5	74,1
	8	76,5	78,0	75,5
	9	73,8	65,4	76,0
	10	79,5	88,9	76,3
	11	78,5	83,7	75,7
	12	75,6	84,0	68,7
2001	1	74,7	78,5	70,3
	2	72,7	82,4	66,4
	3	72,6	87,2	62,8

Yurtiçi Talebe İlişkin Göstergelerdeki Gelişmeler

2000 yılında dayanıklı tüketim malları satışında gözlenen yüzde 23,7 oranındaki artış, 2001 yılı başından itibaren azalmaya başlamıştır. Bir önceki yılın aynı ayına göre 2001 yılı Ocak ayında, yüzde 12,9 oranında artan dayanıklı tüketim malları satışları Şubat ayında yüzde 18,3 oranında azalmıştır.

Yurtiçi Talebe İlişkin Göstergeler (Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişme)

	Yıllık			2001		
	1998	1999	2000	Ocak.	Subat.	Mart.
Dayanıklı Tüketim Malları Üretimi	10,3	7,6	22,5	19,3	-12,0	
Dayanıklı Tüketim Malları Satışı	9,5	8,1	23,7	12,9	-18,3	
Tüketim Mali İthalatı	-0,1	-5,0	42,0	19,8	-11,7	
Toplam Otomobil Satışları	-8,5	-8,5	61,7	-29,4	-64,3	-78,8
Trafiğe Kaydedilen Araç Sayısı	-7,9	-19,8	44,8			
Yatırım Mali İthalatı	-3,5	-18,1	29,1	12,5	-20,6	
Cimento Üretimi	1,5	-6,5	5,9	103,6	17,7	

Otomobil satışlarında ise, 2000 yılı Aralık ayından itibaren başlayan azalma eğilimi, 2001 yılının Ocak-Mart döneminde artarak devam etmiştir. Toplam otomobil satışları, Ocak, Şubat ve Mart ayında, sırasıyla, yüzde 29,4, yüzde 64,3 ve yüzde 78,8 oranında azalırken; yerli otomobil satışları da, sırasıyla, yüzde 40,4, yüzde 72,0 ve yüzde 77,8 oranlarında azalmıştır.

II. Ödemeler Dengesi:

Dış Ticaret Dengesi

2001 yılı Ocak ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 23,2 oranında artan ithalat Şubat ayında yüzde 12,3 oranında azalmıştır. 2001 yılı Ocak ayında ithalatın yüksek oranlı artışı, bayram nedeniyle çalışma gün sayısının farklılaşmasından kaynaklanmaktadır. Nitekim 2000 yılı Aralık ve 2001 yılı Ocak ayı ithalatları beraber değerlendirildiğinde Aralık-Ocak döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre ithalat artışı yüzde 9,7 olmuştur. 2000 yılı Ocak-Kasım döneminde ithalatta yüzde 37 oranında artış kaydedildiği dikkate alındığında

2000 yılı Aralık ayından itibaren ithalatta önemli bir düşüş eğilimi gözlenmektedir. Nitekim Şubat ayında ithalat hemen hemen tüm sektörlerde önemli ölçüde gerilemiştir. İthalattaki düşüş eğilimi 2000 yılı Kasım ayında yaşanan krizden sonra iç talepteki daralmadan kaynaklanmaktadır.

Dış Ticaret Dengesindeki Gelişmeler

(Milyon Dolar)

	İhracat			Yüz Değ.		İthalat			Yüz.Değ.		Dış Ticaret Den.			Yüz. Değ.	
	1999	2000	2001	00/99	01/00	1999	2000	2001	00/99	01/00	1999	2000	2001	00/99	01/00
Ocak	1.883	2.123	2.207	12,7	4,0	2.227	3.229	3.977	45,0	23,2	-343	-1.106	-1.790	222,4	60,0
Şubat	2.194	2.263	2.375	3,1	5,0	2.788	3.931	3.449	41,0	-12,3	-594	-1.668	-1.074	181,6	-35,7
Mart	2.402	2.317		-3,6		3.045	4.164		36,7		-643	-1.847		188,4	
Nisan	1.953	2.438		24,8		3.334	4.490		34,7		-1.381	-2.052		48,6	
Mayıs	2.226	2.336		4,9		3.409	4.698		37,8		-1.184	-2.362		99,6	
Haziran	2.122	2.324		9,5		3.602	4.965		37,8		-1.480	-2.641		78,2	
Temmu	2.255	2.285		1,3		3.618	4.676		29,2		-1.363	-2.391		75,4	
Ağustos	1.940	2.023		4,3		3.178	4.879		53,5		-1.238	-2.853		130,5	
Eylül	2.274	2.381		4,7		3.644	4.420		21,3		-1.370	-2.039		49,4	
Ekim	2.659	2.182		-17,9		3.559	4.926		38,4		-900	-2.744		205,7	
Kasım	2.448	2.451		0,1		3.848	5.338		38,7		-1.400	-2.887		107,8	
Aralık	2.231	2.363		5,9		4.434	4.433		0,0		-2.202	-2.070		-8,4	
Yıllık	26.587	27.485		3,4		40.687	54.150		32,7		-14.100	-26.665		89,1	

2001 yılı Ocak-Şubat döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre ihracat yüzde 4,5 oranında artmıştır. Bu dönemde, imalat sanayi ürünleri ihracatı yüzde 4,5 ve tarım - ormancılık ürünleri ihracatı yüzde 5,9 oranında artarken, madencilik ve taşocaklığı ürünleri ihracatı yüzde 6,8 oranında gerilemiştir.

2001 yılı Ocak-Şubat döneminde sektörel bazda , elektrikli makina ve cihazlar, kara taşıtları ve bunların aksam ve parçaları, kazanlar,makinalar,mekanik cihazlar, örülmemiş giyim eşyası, plastik ve mamülleri, kauçuk ve kauçuktan eşya, tütün ve tütün mamülleri,pamuk,pamuk ipliği,pamuklu mensucat ihracatında artış kaydedilirken; hububat, hayvansal, bitkisel katı ve sıvı yağlar ,mineral yakıtlar ve yağlar, demir ve çelik ihracatı en fazla düşen ürünler olmuştur.

Sektörel İhracat

(Milyon Dolar)

	Şubat		(%)	Ocak-Şubat		(%)
	2000	2001		2000	2001	
Toplam	2.263	2.375	5,0	4.386	4.582	4,5
Tarım ve Ormancılık	181	176	-2,5	327	346	5,9
Madencilik ve Taşocak.	20	20	-1,1	48	45	-6,8
İmalat	2.058	2.175	5,7	4.001	4.181	4,5
Örme Giyim Eşyası	332	318	-4,0	656	629	-4,1
Örülmemiş Giyim Eşyası	220	249	13,3	417	476	14,1
Elektrikli makina, cihazlar	157	180	14,3	296	329	11,2
Kara taşıtları	154	174	13,6	275	332	20,9
Demir ve çelik	129	130	0,7	269	228	-15,1
Kazan-makina-mek.cihaz	101	114	13,0	196	233	19,0
Pamuk,pamuk ipliği	59	66	12,0	120	135	12,1
Plastik ve mamülleri	38	45	18,5	70	84	19,5
Yenilen meyveler	70	75	6,8	146	196	9,4
Tütün ve tütün mamülleri	50	51	1,8	85	105	23,7
Sentetik, suni filamentler	41	39	-5,9	79	79	-0,1
Hayv.bitkisel katı-sıvı yağ	16	15	-6,9	29	26	-11,9
Organik kimyasal ürünler	11	14	29,8	24	27	13,1

2001 yılı Ocak-Şubat döneminde OECD ülkelerine olan ihracatımız yüzde 2,8, Ortadoğu Ülkelerine olan ihracatımız yüzde 26,5 oranında artış göstermiştir.

Ülke Gruplarına Göre İhracat

(Milyon Dolar)

	Şubat		(%)	Ocak-Şubat		(%)
	2000	2001		2000	2001	
OECD Ülkeleri	1.563	1.650	5,6	3.117	3.204	2,8
AB Ülkeleri	1.250	1.271	1,7	2.429	2.497	2,8
EFTA Ülkeleri	24	25	4,9	48	56	16,1
Diğer OECD Ülkeleri	288	354	22,8	639	652	1,9
OECD Üyesi Olmayan Ülkeler	634	640	1,1	1.155	1.220	5,6
Avrupa+BDT Ülkeleri	239	214	-10,4	427	419	-1,9
Afrika Ülkeleri	130	111	-15,0	221	204	-7,5
Ortadoğu Ülkeleri	184	230	25,2	323	409	26,5
Diğer Asya Ülkeleri	41	57	40,7	105	98	-6,0
Toplam	2.263	2.375	5,0	4.386	4.582	4,5

İhracatçı Birliklerinin kayıtlarına göre, ihracat 2001 yılı Ocak, Şubat ve Mart aylarında bir önceki yılın aylarına göre sırasıyla yüzde 21,6 , yüzde 8,5 ve yüzde 1,4 oranlarında artmıştır.Böylece 2001 yılı Ocak-Mart dönemi ihracatında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 9,8 oranında artış kaydedilmiştir. Sektörel bazda değerlendirildiğinde, 2001 yılı Ocak-Mart döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre taşıt araçları ve yan sanayi ürünleri ihracatı yüzde 33,8, elektrikli ve elektronik makineler ihracatı yüzde 18,5, demir ve demir dışı metaller ihracatı yüzde 11,9, kimyevi maddeler ihracatı yüzde 4,6 , tekstil ve hammaddeler ihracatı yüzde 10,2 ,madencilik ürünleri ihracatı yüzde 15,2 ve fındık ve mamulleri ihracatı yüzde 32,8 oranında artmıştır.

İhracatçı Birlik Kayıtlarına Göre İhracat

(Milyon Dolar)

	2001			Ocak-Mart		%
	Ocak	Şubat	Mart	2000	2001	
Toplam	2.349	2.514	2.403	6.523	7.271	9,8
-Taşıt araç. ve yan san.	270	324	305	672	899	33,8
-Demir. Demir dışı metal	308	317	318	843	944	11,9
-Tekstil ve hammaddeleri	265	278	287	754	830	10,2
-Elektrikli.Elektronik cihaz	222	270	251	626	743	18,5
-Çimento-toprak ürünleri	65	75	80	222	220	-0,8
-Tütün	63	44	35	152	141	-7,0
-Yaş meyve-sebze	63	44	48	152	154	1,3
-Zeytin. Zeytinyağı	7	6	10	13	23	75,9
-Fındık ve mamülleri	55	52	48	115	153	32,8

2001 yılı Ocak-Şubat döneminde petrol dışı ara malları ithalatı yüzde 8,1, tüketim malları ithalatı yüzde 1,2 artarken, sermaye malları ithalatı yüzde 5,0 oranında azalmıştır. Bu dönemde petrol ithalatında yüzde 10,7 oranında azalış olmuştur. Bu azalışta petrol fiyatlarının 2001 yılı Ocak ayında 2000 yılı Aralık ayına göre yüzde 19 azalarak varil başına 29 dolardan 23,4 dolara düşmesi etkili olmuştur.

Mal Gruplarına Göre İthalat

(Milyon Dolar)

	Şubat		(%)	Ocak-Şubat		(%)
	2000	2001		2000	2001	
Toplam İthalat	3.931	3.449	-12,3	7.161	7.426	3,7
Sermaye	707	561	-20,6	1.325	1.258	-5,0
Ara malları	2.768	2.467	-10,9	5.059	5.348	5,7
Petrol	327	326	-0,3	634	566	-10,7
Petrol dışı	2.441	2.141	-12,3	4.424	4.782	8,1
Tüketim	431	380	-11,7	734	742	1,2
Toplam İth.(Petrol hariç)	3.604	3.123	-13,3	6.527	6.860	5,1

2001 yılı Ocak-Şubat döneminde mineral yakıtlar-yağlar, demir-çelik , bakırdan eşya, pamuk-pamuk ipliği-pamuklu mensucat, kazanlar-makineler-mekanik cihazlar,sentetik ve suni devamsız lifler,kağıt ve karton ithalatında artış gerçekleşmiştir. Söz konusu dönemde kara taşıtları ve bunların aksam ve parçaları, organik kimyasal ürünler, hava taşıtları, elektrik makina ve cihazlar ile hububat ithalinde azalmalar kaydedilmiştir.

	Şubat (%)			(Milyon Dolar)		
	2000	2001		Ocak-Şubat	2000	2001 (%)
Toplam İthalat	3.931	3.449	-12,3	7.161	7.426	3,7
-Mineral yakıt. yağlar	703	800	13,9	1.306	1.582	21,1
-Kazan. makina. mek.cihaz	481	497	3,3	932	1.096	17,6
-Elek. Makina ve cihazlar	456	325	-28,7	817	735	-10,0
-Kara taşıtları	285	181	-36,5	480	342	-28,8
-Demir ve çelik	210	157	-25,2	373	390	4,6
-Sentetik ve suni dev. lifler	47	41	-11,5	86	100	15,6
-Organik kimyasal ürünler	177	142	-19,8	318	305	-4,0
-Pamuk.pamuk ipliği	104	71	-31,6	166	192	16,2

III. Konsolide Bütçe:

2001 yılı Ocak-Mart döneminde Konsolide Bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 41,2 oranında artarak 10.561 trilyon lira, harcamalar ise yüzde 6,4 oranında azalarak 10.651 trilyon lira olarak gerçekleşmiş, aynı dönemde bütçe açığı 90 trilyon lira olmuştur. 2000 yılı Ocak-Mart döneminde 2.700 trilyon lira olan faiz dışı bütçe fazlası, 2001 yılının aynı döneminde 4.719 trilyon liraya ulaşmıştır. Faiz ve özelleştirme hariç bütçe fazlası ise yüzde 23,9 oranında artarak 3.344 trilyon lira olmuştur.

Konsolide Bütçe Dengesi (Ocak-Mart)

	Trilyon TL.		(% Değ.)
	2000	2001	
Gelirler	7.480	10.561	41,2
Vergi Gelirleri	5.976	7.065	18,2
Diğer Gelirler	1.504	3.496	132,5
Harcamalar	11.381	10.651	-6,4
Faiz Dışı Harc.	4.779	5.841	22,2
Faiz Ödemeleri	6.602	4.809	-27,2
Bütçe Dengesi	-3.901	-90	-97,7
Faiz Dışı Denge	2.700	4.719	74,7
Faiz ve Özell. Har. Denge	2.700	3.344	23,9
Nakit Dengesi	-4.276	-685	-84,0
Dış Borçlanma (Net)	679	-58	
İç Borçlanma (Net)	3.222	1.287	
Tahvil	4.646	-3.840	
Hazine Bonosu	-1.439	5.127	
KOF Gar.İç Borç Öd.	15	0	
Kısa Vadeli Avans	0	0	
Diğer	375	-544	

Ocak-Mart döneminde konsolide bütçe gelirleri yüzde 41,2 oranında artmakla birlikte GSM lisans satış geliri ve Merkez Bankası bilançosundaki yeniden değerlendirme geliri hariç tutulduğunda artış oranı yüzde 14,8 düzeyine gerilemektedir. Daha önceki dönemlerde yeniden değerlendirme hesabında oluşan hazine borcu veya alacağı devlet borçlanma kağıtları verilmesi veya bu kağıtların erken itfa edilmesi yoluyla netleştirilirken, hesap bakiyesi ilk olarak bu yıl bütçeye nakit gelir olarak aktarılmıştır.

Vergi gelirleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 18,2 , vergi tahakkukları ise yüzde 28,7 oranında artmıştır. Vergi tahsilatının toplam vergi tahakkuklarına oranı ise 2000 yılı Ocak-Mart dönemindeki yüzde 66,3 düzeyinden 2001 yılında yüzde 60,9'a gerilemiştir. Ekonomik kriz sonrası daha da belirginleşmeye başlayan tahsilat oranındaki azalma özellikle gelir üzerinden alınan vergilerin tahsilatının yoğunlaşacağı Nisan ve Mayıs aylarında vergi tahsilatında belirleyici olacaktır.

Gelir vergisi tahsilatındaki artış yüzde 81,2 olmuş ancak bu artışın temel belirleyicisi faizlerin yükselmesi ile birlikte menkul sermaye iratları üzerinden yapılan tevkifatdaki artış olmuştur. Kurumlar vergisi geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 54,4 oranında gerilemekle birlikte bu durum temel olarak 2000 yılında kurum kazançlarının tespitinde kamu borçlanma kağıtlarının değerlendirilmesine ilişkin hükmün değiştirilmesinden kaynaklanmaktadır. 2000 yılı bütçe kanunu ile kamu borçlanma kağıtlarının değerlemesini düzenleyen Vergi Usul Kanunu'nun 279'uncu maddesindeki düzenlemenin ertelenmesi uygulamasına son verilmiş ve böylece 2000 yılı Şubat ve Mart aylarındaki geçici vergi tahsilatı ile birlikte yaklaşık 500 trilyon lira gelir elde edilmiştir.

Dahilde alınan KDV tahsilatı yüzde 55,7, ithalden alınan KDV ise yüzde 27,4 oranında artış göstermiştir. Dahilde alınan KDV hasılat artışı GSM lisans satışından elde edilen KDV hariç tutulduğunda yüzde 29,2 düzeyine gerilemektedir. Oran artışına yönelik düzenlemeler sonrasında harçlardaki artış oranı yüzde 68,1 ve motorlu taşıtlar vergisindeki artış oranı ise yüzde 130,8 olmuştur. Taşıt alım vergisi taşıt satışlarındaki düşüşe paralel olarak geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 32,3 oranında gerilemiştir. Aynı dönem itibarıyla akaryakıt tüketim vergisi ise, 2000 yılı Mart ayından sonra, uluslararası piyasalarda yaşanan fiyat artışlarının iç piyasaya yansıtılmasını önlemek amacıyla maktu verginin yaklaşık olarak aynı düzeylerde tutulduğu için önceki yıla göre yüzde 14,2 oranında azalmıştır. Vergi Dışı Normal Gelirler ise GSM lisans satış geliri ve yeniden değerlendirme gelirleri hariç yüzde 1,9 seviyesinde artmıştır.

Konsolide Bütçe Gelirleri (Ocak-Mart)

	Trilyon TL		(% Değ.)
	2000	2001	
Toplam	7.480	10.561	41,2
Vergi Gelirleri	5.976	7.065	18,2
Gelir Üzerinden Al. Ver.	2.536	2.809	10,7
Gelir Vergisi	1.255	2.274	81,2
Kurumlar Vergisi	795	362	-54,4
Ek Vergiler	486	172	-64,6
Servet Üzerinden Al. Ver.	149	191	27,8
Mal ve Hizmet Üz. Al. Ver.	2.523	3.108	23,2
Dahilde Alınan KDV	879	1.369	55,7
ATV	910	781	-14,2
Diğer	734	958	30,5
Dış Ticaretten Alınan Ver.	768	957	24,6
İthalde Alınan KDV	690	879	27,4
Diğer	78	78	0
Vergi Dışı Normal Gelirler	620	2.607	320,6
Özel Gelir ve Fonlar	672	697	3,8
Katma Bütçe Gelirleri	212	192	-9,3

Konsolide bütçenin temel gelir kalemi olan vergi gelirleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 18,2 gibi sınırlı bir düzeyde artmasının temel nedeni 2000 yılında vergi mevzuatındaki düzenlemelerdir. 2000 ve 2001 yılındaki düzenlemelerden kaynaklanan etkiler arındırıldığında ise vergi gelirlerindeki artışın yüzde 32,6 olduğu görülmektedir. Vergi gelirlerindeki bu farklılığın temel nedenleri 2000 yılında alınan ve bir kısmı da 2001 yılına sarkan deprem vergileri, kurumlar vergisi mükelleflerinin kazancının tespitinde kamu borçlanma kağıtlarının değerlendirme yönteminin değiştirilmesi ve çeşitli vergilerdeki oran artışlarıdır.

Konsolide Bütçe Vergi Gelirleri (Ocak-Mart)

Trilyon TL

	Gerçekleşme			Baz ve Geçici Gelirlerden Arındırılmış Gelirler		
	2000	2001	% Değ	2000	2001	% Değ
Vergi Gelirleri	5.976	7.065	18,2	4.872	6.525	32,6
Gelir Üzerinden Al. Ver.	2.536	2.809	10,7	1.500	2.571	65,9
Men.Ser.İrad.Or.Art.(1)		65				
VUK 279.Md. (1)	500					
Ek Vergiler	487	172				
Servet Üzerinden Al. Ver.	149	191	27,8	82	159	94,8
MTV'deki düzenlemeler (1)		29				
Mal ve Hizmet Üz. Al. Ver	2.523	3.108	23,2	2.523	2.837	12,5
GSM Lisans Satış KDV		233				
Harçlar Oran Artışı (1)		38				
Dış Ticaretten Alınan Ver	768	957	24,6	768	957	24,6
(1) Tahmin						

Toplam Konsolide Bütçe harcamaları Ocak-Mart döneminde yüzde 6,4 oranında gerilemiş, faiz dışı harcamalar ise yüzde 22,2 oranında artmıştır. Faiz ödemeleri 2000 yılında düşen borçlanma faizleri ve uzayan vade yapısı neticesinde sağlanan tasarruf ile yüzde 27,2 oranında gerilemiştir. Faiz dışı harcamalardan en büyük payı alan iki kalem olan personel harcamaları yüzde 34,6, sosyal güvenlik kuruluşlarına transferler ise yüzde 17,4 oranında artmıştır. Bu dönemde, diğer cari ve yatırım harcamaları sırasıyla yüzde 56 ve yüzde 94,3 oranında artmıştır.

Konsolide Bütçe Harcamaları (Ocak-Mart)

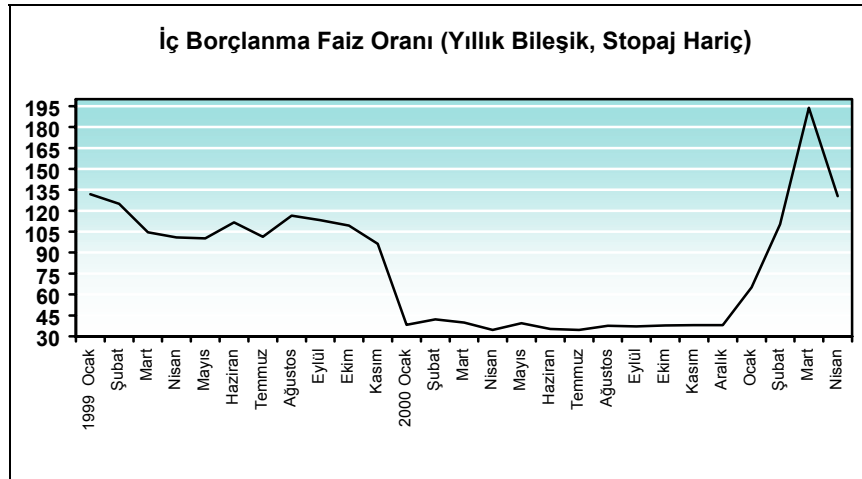
	Trilyon TL. (% Değ.)	
	2000	2001
Toplam	11.381	10.651
Faiz Dışı Harcamalar	4.779	5.841
Personel	2.247	3.026
Diğer Cari	172	269
Yatırım	94	182
Transfer	2.266	2.366
KİT'lere Transfer	205	145
Sosyal Güv. Kur.	1.084	1.273
Vergi İadeleri	204	324
Fon Ödemeleri	369	16
Diğer	404	608
Faiz Ödemeleri	6.602	4.809
İç Faiz	6.268	4.237
Dış Faiz	333	572

Nakit açığın finansmanında yaşanan ekonomik krizler sonrasında dış borçlanma kullanılamamıştır. Dış borçlanmada 1999 yılının son çeyreğinde başlayan Hazine'nin net borçlanıcı konumu bu dönemde net ödeyiciye dönüşmüştür. 2001 yılı Ocak-Mart döneminde 871 trilyon lira dış finansman temin edilmiş buna karşılık 929 trilyon lira dış borç anapara ödemesi gerçekleştirilmiştir.

İç borçlanmada ise belirsizliğin ve borçlanma maliyetlerinin artması sonucu hazine bonusu ile finansman tercih edilmiş ve tahvil ihracı gerçekleştirilmemiştir. İç borçlanmada yükselen maliyetler ve kısa vadeli finansman ile birlikte 2001 yılı faiz harcamalarının önemli ölçüde artması beklenmektedir.

Hazinenin görev zararları karşılığında kamu bankaları ve TMSF kapsamındaki bankalar için ihraç ettiği nakit dışı tahviller sonucu iç borç stoğu Mart ayı sonu itibariyle 50,9 katrilyon liraya yükselmiştir. Borçlanmada yüksek maliyet ve borç stoğunun büyüklüğü güçlü mali politikaların önümüzdeki dönemlerde de uygulanması gereğini ortaya çıkarmaktadır. 2001 yılı

Ocak-Nisan döneminde gerçekleştirilen iç borçlanma ihalelerinde vade 133 güne gerilemiş ortalama yıllık bileşik faizler ise yüzde 128,7 düzeyine yükselmiştir.

IV. Parasal Büyüklükler ve Mali Piyasalardaki Gelişmeler

2000 yılı Kasım ve 2001 yılı Şubat aylarında yaşanan krizlerden sonra mali piyasalarda oluşan belirsizlik Mart ayı süresince de devam etmiştir. Beklentilerin açıklanacak Ulusal Programa bağlanması ekonomideki karar alıcıların pozisyon belirlemelerinde kararsız kalmalarına neden olmuştur. Özellikle Şubat ayında yaşanan krizden sonra döviz kurunun dalgalanmaya bırakılması mali piyasalardaki belirsizliği daha da artırmıştır. Söz konusu belirsizlik 14 Mart 2001 tarihinde yeni ekonomik programın çerçevesinin açıklanması ve 14 Nisan 2001 tarihinde ise temel makroekonomik hedefler ile maliye politikasının ilan edilmesi neticesinde kısmen giderilmiştir. Ancak, dış finansman imkanlarının kesinlik kazanmaması nedeniyle açıklanan programda kamu kesimi açıklarının finansmanı ile para politikası hedefleri tam olarak belirlenememiştir.

14 Mart 2001 tarihinde açıklanan çerçeve programda belirtildiği gibi kamu bankalarının oluşmuş görev zararları karşılığında piyasa koşullarında DİBS ihraç edilmesi ve daha sonra görev zararı karşılığı verilen bu kağıtların nakde çevrilmesi öngörülmüştür. Bu kapsamda, 2 Mayıs 2001 tarihi itibarıyla 2001 yılı başından itibaren kamu bankalarının görev zararlarına mahsup edilmek üzere ihraç edilen Özel Tertip Devlet Tahvilleri 23 katrilyon TL tutarına ulaşmıştır. Böylece 2000 yılı sonu itibarıyla stok görev zararları ve bu zararların 2001 yılı içerisinde tahakkuk etmiş olan faiz tutarlarının tamamı tasfiye edilmiştir. Ayrıca, 30 Nisan 2001 tarihi itibarıyla Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu kapsamındaki bankalar için fona ihraç edilen tahvillerin stok tutarı 6,9 katrilyon TL tutarına erişmiştir.

Merkez Bankası Bilançosundan Seçilmiş Göstergeler

	1999	2000	2001				
	Aralık	Eylül	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan
Milyar Dolar							
M.B. Net Rezervleri	22,8	23,8	19,2	24,3	21,0	18,1	18,0
Net Dış Varlıklar	14,5	16,3	11,3	14,1	11,2	9,5	8,5
Net Döviz Pozisyonu	5,7	7,8	3,1	6,1	3,1	0,4	-1,3
Trilyon TL							
Net İç Varlıklar	-1.506,9	-2.202,8	-1.124,1	-1.267,8	-1.079,2	-2.254,3	-408,8
Açık Piyasa İşlemleri	-2.406,8	-2.592,9	-5.218,6	-1.705,2	-4.612,7	-8.765,5	-9.047,1

Kamu bankalarına, görev zararı karşılığı verilen Özel Tertip Devlet Tahvillerinin likide edilmesinin de etkisiyle Merkez Bankası Açık Piyasa İşlemleri (APİ) ile Mart ve Nisan ayları boyunca piyasayı fonlamıştır. Bu şekilde Merkez Bankasının APİ'den alacakları, Mart ayı sonunda bir önceki ay sonuna göre 4,9 katrilyon TL'lik artış ile 8,8 katrilyon TL'ye ulaşmıştır.

Bu tutar Nisan ayı sonu itibariyle 9,0 katrilyon TL düzeyine ulaşmışken 3 Mayıs 2001 tarihi itibariyle 9,7 katrilyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

Merkez Bankası brüt döviz rezervleri Şubat ayında yaşanan krizden sonra haftalar itibariyle azalış trendine girmiştir. Mart ayı sonunda bir önceki ay sonuna göre 4,2 milyar dolar azalan Merkez Bankası brüt döviz rezervleri, Nisan ayı sonu itibariyle Mart ayı sonuna göre 235 milyon dolar gerileyerek 18,2 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmiştir.

Yaşanan krizlerden sonra TL faiz oranlarındaki artış nedeniyle munzam karşılığa tabi TL mevduatlarında Mart ayında bir önceki aya göre yüzde 15,0 oranında artış görülürken, munzam karşılığa tabi YP mevduatlar yüzde 2,7 oranında azalmıştır. TL mevduatlarında özellikle 3 ay vadeli mevduatta yoğunlaşma görülürken, YP mevduatlarında 1 ay vadeli mevduatın payının arttığı görülmüştür. Bu gelişmelere bağlı olarak, para arzına işaret eden M2 ve M2Y'nin aylık artış oranları sırasıyla yüzde 14,5 ve yüzde 13,3 olmuştur.

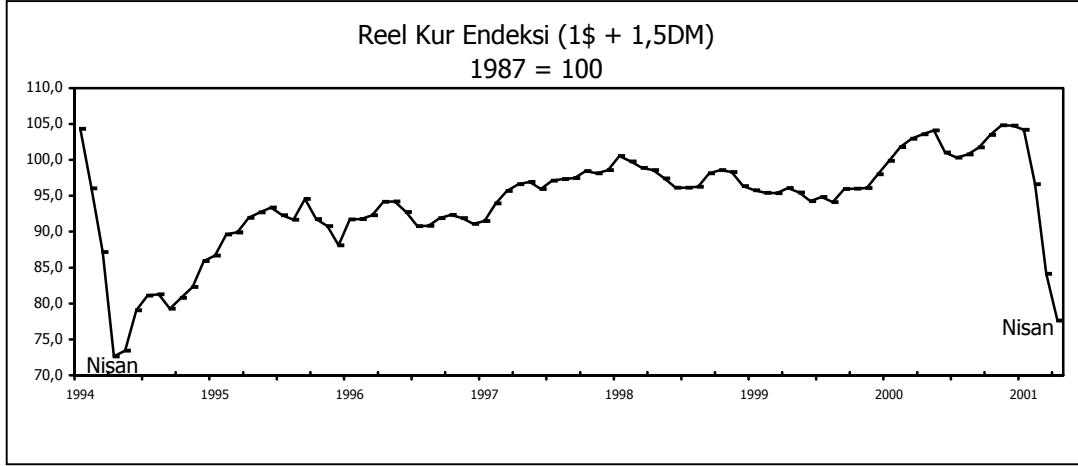
	Parasal Büyüklüklerdeki Gelişmeler		(% Değişme)
	2001 Mart /2001 Şubat	2001 Mart /2000 Aralık	2001 Mart /2000 Mart
Emisyon	13,8	-4,9	51,2
Rezerv Para	-1,3	-2,1	39,6
M2	14,5	16,7	70,2
M2Y	13,3	25,0	66,2
Toplam Mevduat (TL+YP)	13,5	26,6	67,0
Mevduat Banka. Kredileri (Yurtiçi)	2,7	9,1	58,8
TEFE	10,1	15,6	35,1

2001 yılı Şubat ayındaki krizin ardından Hazine, daha kısa vadeli ve yüksek faiz oranlarıyla borçlanabilmiştir. Nitekim Mart ayında yapılan 98 günlük ihalede basit faiz oranı yıllık yüzde 125,0 ve bileşik faiz oranı da yıllık yüzde 193,7 düzeyinde gerçekleşmiştir. Mart ayındaki ihale ile birlikte tek fiyat ihale sistemine geçen Hazinenin borçlanma maliyeti Nisan ayında yapılan 5 ihale boyunca düşme eğilimine girmiştir. Bu şekilde Hazinenin yıllık bileşik borçlanma faiz oranı Nisan ayında ortalama yüzde 130,4 olarak gerçekleşmiştir.

İç Borçlanma – Hazine İhaleleri

	Vadesi	Net Borçlanma	Faiz Oranı	
	Gün	Milyar TL	Yıllık Basit	Yıllık Bileşik
Ocak-Aralık 2000	410	21.211.963	36,60	38,02
Ocak	195	1.785.351	57,69	64,92
Şubat	57	1.742.915	76,15	110,28
Mart	98	2.189.376	124,99	193,71
Nisan	165	3.040.515	100,90	130,39
Ocak-Nisan	133	8.758.157	93,19	128,87

2000 yılında uygulamaya konan istikrar programı döviz kurlarındaki belirsizliğin giderilebilmesi amacıyla 1 dolar + 0,77 Eurodan oluşan kur sepetinin günlük değerlerinin önceden ilan edilmesi prensibine dayandırılmıştı. 2001 yılı Şubat ayı içinde yaşanan gelişmeler sonucu 22 Şubat 2001 tarihinde kur sepetinin değeri dalgalanmaya bırakılmıştır. Şubat ayında uygulamaya geçilen dalgalı kur politikası ile birlikte Türk Lirası hızla değer kaybetmiştir. Nitekim 22 Şubat 2001 tarihinde 1.168.071 TL olan 1 dolar + 0,77 Euro'dan oluşan kur sepeti Nisan ayı sonu itibariyle 1.967.071 TL'ye yükselmiş ve Türk Lirası söz konusu sepet karşısında bu süre içinde yüzde 40,6 oranında değer kaybetmiştir. Bu gelişmeler sonucunda, 1987=100 bazlı 1 dolar + 1,5 Mark'tan oluşan reel kur endeksi değeri Nisan ayı sonu itibariyle 78 seviyesine gerilemiştir. Bu değer 1994 yılı Nisan ayındaki tarihi en düşük seviye olan 73 düzeyi civarındadır.

VII. Fiyat Gelişmeleri:

Şubat ayında yaşanan mali kriz sonrasında döviz kurunun dalgalanmaya bırakılması ve kamu kesiminde yapılan fiyat ayarlamaları Mart ve Nisan aylarında fiyat artış hızlarının önemli ölçüde yükselmesine neden olmuştur.

Kamu kesimi petrol ürünleri fiyatları Mart ayında yüzde 11,6, Nisan ayında ise yüzde 31,7 oranında artışlar yaşanmıştır. Böylece kamu kesimi imalat sanayii ürünleri fiyat artış hızları Mart ayında yüzde 11,5, Nisan ayında yüzde 23,6 oranında artmıştır. Buna paralel olarak özel kesim imalat sanayii fiyat artış hızlarında Mart ve Nisan aylarında önemli artışlar yaşanmıştır. Özel imalat sanayi fiyatları bu aylarda sırasıyla yüzde 10,8 ve 14,9 oranlarında artmıştır.

Nisan Ayı İtibariyle Fiyat Endekslerinde Gelişmeler (1994=100)

	Aylık (%) Değişme		Yıl Sonuna Göre % Değişme		12 Aylık % Değişme		Yıllık Ortalama % Değişme	
	2000	2001	2000	2001	2000	2001	2000	2001
<u>Toptan Eşya Fiyatları Endeksi</u>								
Genel	2.4	14.4	16.2	32.2	61.5	50.9	58.7	41.8
-Tarım	4.7	5.9	27.2	22.3	37.4	34.4	37.4	36.3
-Madencilik	2.0	13.0	18.2	27.3	96.0	57.4	82.5	55.1
-İmalat	1.6	17.4	12.6	35.2	72.0	55.4	67.3	42.9
-Enerji	1.9	16.4	12.7	45.8	62.0	77.8	66.0	49.3
Özel	2.9	11.8	18.3	29.1	50.7	48.2	49.2	40.3
-Tarım	4.7	5.9	27.2	22.3	37.4	34.4	37.4	36.3
-Madencilik	1.9	10.4	14.7	23.6	51.8	51.0	47.6	42.7
-İmalat	1.9	14.9	13.8	32.7	59.2	55.8	56.5	42.4
Kamu	1.1	21.5	11.0	40.8	101.4	58.3	94.0	46.1
-Madencilik	2.0	13.7	19.2	28.4	114.3	59.3	97.5	59.0
-İmalat	0.8	23.6	9.9	41.2	110.1	54.5	100.6	44.2
-Enerji	1.9	16.4	12.7	45.8	62.0	77.8	66.0	49.3
<u>Tüketici Fiyatları Endeksi</u>								
Genel	2.3	10.3	14.5	22.1	63.8	48.3	66.0	45.6
-Gıda, İçki, Tütün	1.2	10.8	17.0	22.4	53.4	39.1	51.1	40.1
-Giyim-Ayakkabı	9.7	18.9	4.4	11.8	45.7	45.4	47.6	39.3
-Konut ve Kira	2.3	7.7	14.2	21.2	78.0	55.3	86.3	53.0
-Ev Eşyası	3.0	11.5	16.6	23.7	57.9	52.3	58.6	46.2
-Sağlık	1.9	4.1	26.4	22.3	63.6	46.0	72.2	49.3
-Ulaştırma	1.0	16.8	12.5	31.1	82.5	48.8	80.6	41.6
-Eğlence-Kültür	-3.3	11.8	8.8	27.8	41.7	60.5	56.8	36.7
-Eğitim	0.0	0.4	0.3	0.8	78.8	28.1	81.7	37.1
-Otel,Past.,Lok.	5.0	8.9	18.5	17.5	53.2	44.8	61.2	47.6
-Çeş. Mal Hiz.	2.2	6.2	24.3	36.0	66.0	62.1	59.6	55.2

Nisan ayında tarım sektöründe fiyat artış hızı bir önceki yılın aynı ayına göre 1,2 puan artarak yüzde 5,9 oranında gerçekleşmiştir.

Özel kesim madencilik sektöründe fiyat artış hızı 2001 yılı Nisan ayında bir önceki yılın aynı ayına göre 11,0 puan artarak yüzde 13,0 olarak gerçekleşmiştir. Bu gelişmede ham petrol çıkarımı ve doğal gaz fiyat artış hızının bir önceki yılın Nisan ayında yüzde 0,8 iken bu yılın aynı ayında yüzde 13,8'e yükselmesi etkili olmuştur.

Bu gelişmeler sonucunda Mart ve Nisan aylarında TEFE artış hızları sırasıyla yüzde 10,1 ve yüzde 14,4 oranında artış göstermiştir. Böylece, yıl sonuna göre TEFE artış hızı yüzde 32,2, TÜFE artış hızı ise yüzde 22,1'e ulaşmış bulunmaktadır.

Mart ve Nisan aylarında hızla artan döviz kurunun Mayıs ayında istikrar kazanmasının yanı sıra faiz oranlarının yüksek seviyesini korumakla birlikte düşme eğiliminde olması gözönüne alındığında TEFE artış hızının Mayıs ayında görece olarak düşmesi beklenmektedir.

TÜFE artış hızı Mart ayında yükselme eğilimine girmiş ve Nisan ayında yüzde 10,3 olarak kaydedilmiştir. Ocak-Nisan döneminde eğitim sektöründeki fiyat artış hızı yüzde 0,8 olmuştur. Eğitim sektöründe fiyat artış hızının düşük kalmasındaki neden bu sektörde fiyat ayarlamalarının yılda bir defa olmak üzere Ağustos ayında yapılmasıdır.

KRONOLOJİK EKONOMİK GELİŞMELER

(Aralık,2000-Nisan,2001)

30-Kasım-2000 tarihli RG'de yayımlanan 4605 sayılı Ek Vergi Yasası ile Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Finansman Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu ile 4306 ve 4481 sayılı Kanunlarda değişiklik yapılmıştır. Böylece, hayat standardı uygulaması ile bazı malların tüketimine ek vergi yükümlülükleri getirilmiş, Kurumlar Vergisi Kanununa da geçici bir madde eklenmiştir. Halen Repo işlemlerinde % 14, mevduat faizinde ise % 15 olan stopaj oranı, % 16'ya yükseltilmiştir. Taşıt alım vergisi yıl başından geçerli olmak üzere % 60, motorlu taşıt vergisi ise % 80 oranında artırılmıştır. Bu vergi LPG'li özel araçlarda ise 3 kat olarak uygulanacaktır.

4-Aralık-2000: Fondaki 8 bankanın rehabilitasyonu için 3.15 milyar dolarlık döviz cinsinden özel tertip tahvil ihraçlarının 735 milyon dolarlık kısmı gerçekleştirilmiştir.

5-Aralık-2000: Standard and Poors (S&P), Türkiye'nin durumunu olumludan durağana çevirmiştir. Ayrıca, Eximbank, İş Bankası, Doğu Holding A.Ş., Garanti Bankası, Osmanlı Bankası, Körfezbank ve Ziraat Bankasının görünümelerini olumludan durağana çevirmiştir. Demirbank'ın durumunu da düşürme eğilimiyle izlemeye almıştır.

5-Aralık-2000: Fitch, BB-/BB olan Türkiye'nin döviz ve TL notlarını değiştirmedeğini açıklamıştır.

6-Aralık-2000: Hazine Müsteşarı Demiralp, IMF heyetleri ile yapılan görüşmelerin ardından 7.5 milyar dolar Ek Rezerv Kolaylığı (Supplementary Reserve Facility), 2.9 milyar dolar Standby anlaşması çerçevesinde kullanılmayan miktar olmak üzere toplam 10 milyar doların üzerinde bir kaynağın sağlandığını açıklamıştır.

6-Aralık-2000: BDDK, Demirbank TAŞ'nin yönetim ve denetiminin TMSF'ye devredildiğini, Park Yatırım AŞ'nin de bankacılık yapma izninin kaldırıldığını duyurmuştur.

8-Aralık-2000: Hazine, TMSF bünyesindeki 8 banka için 3 milyar dolar karşılığı TL olmak üzere toplam 6.15 milyar dolarlık özel tertip DİBS ihraç etmiştir.

9-Aralık-2000 tarihli RG'de yayımlanan kurumlarda geçici verginin % 20'den % 25'e çıkarılmasını öngören Bakanlar Kurulu Kararı(BKK), 1-Ocak-2001 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

11-Aralık-2000 tarihinde RG'de yayımlanan BKK'ya göre, telefon görüşmelerindeki KDV oranı, cep telefonları hariç olmak üzere, % 17'den % 25'e çıkarılmıştır.

4-Ocak-2001: Ziraat ve Halk Bankası'na görev zararı karşılığı ihraç edilen toplam 4 katrilyonluk tahvillerin 5 yıl vadeli, yılda bir TÜFE+10 faiz ödemeli olduğu HM tarafından açıklanmıştır. Ayrıca, Ziraat Bankasına 500 milyon ABD doları ve Halk Bankasına 250 milyon ABD doları ihraç edilen tahvillerin 5 yıl vadeli ve yılda bir libor+2 faiz ödemeli olduğu açıklanmıştır.

16-Ocak-2001: Fondaki bankaların dış borçlarına verilecek devlet garantisi ile ilgili protokol, HM ve TCMB ile TMSF arasında imzalanmıştır.

18-Ocak-2001: BDDK, bankalarla ilgili garantinin kapsamını açıkladı. Garanti, sözkonusu bankaların hisselerinin TMSF tarafından alınmasıyla işlerlik kazanmakta, bazı istisnalar dışında, bankanın tüm pasif ve bilanço dışı yükümlülüklerini kapsamaktadır. Böylece, mevduat sahiplerinin yanısıra kreditorlerin fonları da garanti altına alınmaktadır.

30-Ocak-2001: Türkiye, 500 milyon Euro tutarında Euro tahvil ihracı başlattı.İhrac edilen tahvillerin vadesi 16-Şubat-2004, kupon faizi % 8.25, "spread" ise 390 baz puan olmuştur.

2-Şubat-2001: 2000-2001 sezonu ürünü zeytinyağı için destekleme priminin kilo başına 28 sent, 2000 yılı ürünü kütlü pamuğa ödenecek destekleme priminin ise kilo başına 9 sent olacağını açıklanmıştır.

8-Şubat-2001: BDDK'nın Egebank, Yurt Ticaret Bankası, T. Tütüncüler Bankası, Yaşarbank ve Bank Kapital'in Sümerbank bünyesinde birleştirilmesine ilişkin kararı, RG'de yayımlanmıştır.

8-Şubat-2001: Bankaların İç Denetim ve Risk Yönetim Sistemlerine İlişkin BDDK Yönetmeliği RG'de yayımlanmıştır.

10-Şubat-2001: Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin BDDK Yönetmeliği RG'de yayımlanmıştır.

10-Şubat-2001: BDDK, İhlas Finans Kurumu AŞ'nin faaliyet iznini kaldırmıştır.

10-Şubat-2001: BDDK, Etibank'ın daha önce satışa çıkarılan 8 Fon bankası için belirlenen sürece uygun olarak satılmasını kararlaştırmıştır.

28-Şubat-2001: Akaryakıtta % 10 zam yapılmıştır.

15-Mart-2001: İktisat Bankası TAŞ, BDDK kararı ile TMSF'ye devredilmiştir.

3-Nisan-2001: Ziraat, Halk ve Emlak Bankasının yeniden yapılandırılmalarına ilişkin usul ve esasları kapsayan BKK, RG'de yayımlanmıştır.

9-Nisan-2001: Esnaf ve Sanatkarların Halk Bankasından kullandıkları kredilerin kriz sonrasında % 200'lere çıkarılan faizleri yine kriz öncesinde olduğu gibi % 55'e çekilmiştir. Bu faiz oranları, 2001 yılı sonuna kadar geçerli olacaktır. Geçici madde ile bütçeye konulan 400 trn TL dolayında bir kaynak bu amaç için kullanılacaktır.

11-Nisan-2001: Kamu ve fon bankalarının kaynak ihtiyacını çözecek bütçe yasası değişikliği, Meclis'te kabul edilerek yasalaştı. Hazine, kamu bankalarına 13 katrilyon TL'lik görev zararları karşılığı, fon bankalarının da 10 katrilyonu aşan kaynak ihtiyacını karşılamak üzere, piyasa koşullarında tahvil verecektir.

14-Nisan-2001: Ekonomik programın çerçevesi açıklanmıştır.

18-Nisan-2001: Hazine Garanti Ödemelerine İlişkin Yönetmelik, bugünkü RG’de yayımlanmıştır.

19-Nisan-2001: şeker Kanunu Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

24-Nisan-2001: Fındık yetiştirme alanlarının belirlenmesine ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı, RG’de yayımlanmıştır. Fındık üretim alanları 13 il ile sınırlandırılmıştır.

25-Nisan-2001: TC Merkez Bankası Yasasında değişiklik getiren tasarı yasalaşmıştır.

25-Nisan-2001: Doğal Gaz Yasası Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

25-Nisan-2001: Sivil Havacılık Yasası Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

27-Nisan-2001: IMF Başkanı Köhler, IMF ve Dünya Bankası tarafından Türkiye’de uygulanmakta olan programı desteklemek amacıyla 10 milyar dolar verileceği açıklanmıştır.